

OIVA käyttöön yhteisössä

Uusien toimintatapojen juurruttaminen vaatii innostusta, suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä. ITSE-malli (Innosta, Toteuta, Seuraa, Edistä) auttaa varmistamaan, että OIVA ei jää irralliseksi kokeiluksi, vaan siitä tulee luonnollinen osa organisaation toimintaa.

INNOSTA: Herätä johdon ja tiimin innostus

Jotta OIVA leviää uusiin yhteisöihin, koordinaattori ja ohjaajat suunnittelevat yhdessä, miten johto ja kiinnostuneet yksiköt saadaan mukaan ja innostumaan OIVasta. On tärkeää varmistaa ylemmän johdon lupa OIVAn toteuttamiselle. Myös lähiesihenkilöt ovat avainasemassa: heidän tukensa auttaa herättämään tiimien kiinnostuksen kehittämään vuorovaikutusosaamistaan. Kun sekä johto että tiimit ymmärtävät OIVAn hyödyt ja merkityksellisuuden, syntyy kiinnostus ja halu lähteä mukaan kokeilemaan uutta.

- Tee yhteistyötä johdon ja kiinnostuneiden tiimien kanssa.
- Kerro ja näytä, millainen OIVA on.
- Korosta OIVAn hyötyjä asiakkaille, tiimille ja organisaatiolle.
- Tuo esiin toiminnan käytännönläheisyys ja yhdistettävyyden osaksi arjen toimintaa.
- Innosta kaikki mukaan – jokaisen panos on tärkeä.

Käytännön vinkkejä

- **Houkuttele tiimejä mukaan:** kerro OIVasta intrassa, järjestä infotilaisuuksia tai koulutuksia tiimeille.
- **Innosta johtoa ja esihenkilöitä:** esittele OIVaa käytännön esimerkkien avulla (esim. näytä vuorovaikutusvideo ja ohjaa heitä löytämään LOVIT videolta). Ota mukaan OIVAan jo osallistunut työntekijä kertomaan omista kokemuksistaan.

TOTEUTA: Kannusta ja osoita kiinnostusta

Kun tiimi on mukana ja innostunut OIVasta, on aika siirtyä toteutusvaiheeseen. Työtäsi ohjaa asiakaslähtöisyys – osoita aitoa kiinnostusta: kysy kuulumisia, kannusta kokeiluihin ja tuo esiin pienetkin onnistumiset. Luottamuksellisen ja myönteisen ilmapiirin rakentaminen on keskeistä.

- Ole asiakaslähtöinen kaikessa toiminnassasi.
- Mukauta OIVAn toteutustavat tiimille sopivaksi: sovita tila, aikataulu ja oma tapasi ohjata tiimin tarpeiden mukaan.
- Suunnittele tavoitteet ja yhteistyötavat OIVAan osallistujien kanssa.
- Ole kiinnostunut ja kysy kuulumisia.
- Kannusta arjen kokeiluihin.
- Iloitkaa yhdessä onnistumisista.

Käytännön vinkkejä

- **Ennen OIVAA:** kerro osallistujille selkeästi, miten prosessi etenee ja miten videoita käytetään ja säilytetään.
- **OIVA-tapaamisissa:** ole empaattinen ja anna tiimille rauha ja tilaa asettua.
- **Tapaamisten välillä:** hyödynnä nopean viestinnän välineitä. Perusta esimerkiksi Teamsiin OIVA-ryhmä, jossa kyselet kuulumisia ja lähetät tsemppiviestejä. Voit myös jakaa siellä OIVAn materiaaleja.

SEURAA: Tee vaikutukset näkyväksi

Seuranta tekee oppimisen ja muutoksen näkyväksi. Tue tiimiä arvioimaan vaikutuksia ja pohtimaan toiminnan merkitystä. Kokoa havainnot, jaa tuloksia ja sopikaa yhdessä, miten OIVA jatkuu.

- Tue tiimiä arvioimaan vaikutuksia ja oppimista OIVA-prosessin eri vaiheissa.
- Kannusta keskustelemaan toiminnan merkityksestä.
- Kokoa ja kirjaa tietoa vaikutuksista.
- Jaa tuloksia johdolle ja muille kiinnostuneille.
- Sopikaa yhdessä toiminnan jatkosta.

Käytännön vinkkejä

- **Kerro väliaikatietoja** lähiesihenkilölle OIVA-prosessin aikana.
- **Dokumentoi** potilas- tai asiakastietoihin OIVAn toteutuminen ja vaikutukset henkilön vuorovaikutukseen.
- **Muistuta OIVA-huoneentaulusta:** pidetään oivallukset näkyvillä ja käytössä.
- **Kerää palautetta** OIVAn vaikutuksista heille itselleen, heidän tiimilleen ja puhevammaisille lapsille, nuorille tai aikuisille. Hyödynnä Tikoteekin tekemää OIVAn vaikutukset -kyselypohjaa.
- **Pidä OIVA-kulttuuria yllä** myös OIVAn päätyttyä: sovi tapaaminen esimerkiksi puolen vuoden päähän.

EDISTÄ: Juurruta ja levitä OIVAA organisaatiossa

OIVAn vaikutus vahvistuu, kun se juurtuu arkeen ja sen käyttö laajenee organisaatiossa. Tee yhteistyötä johdon kanssa, jaa kokemuksia ja hyödynnä viestintäkanavia näkyvyyden lisäämiseksi. Etsi uusia mahdollisuuksia kehittää ja laajentaa OIVAn käyttöä.

- Tee yhteistyötä johdon kanssa OIVAn juurruttamiseksi ja levittämiseksi.
- Arvioi ja kehitä toimintaa säännöllisesti.
- Järjestä kokemusten jakamista OIVAan osallistuneiden tiimien kesken.
- Hyödynnä viestintäkanavia ja tapahtumia tiedon ja onnistumisten jakamiseen organisaatiossa.
- Etsi uusia tapoja hyödyntää OIVAA eri kohderyhmille.

Käytännön vinkkejä

- **Verkostoidu muiden OIVA-ohjaajien ja koordinaattorin kanssa:** Luokaa yhdessä toimintatapa, jolla selvitetään, mitkä yksiköt ovat kiinnostuneita OIVasta, mitä toiveita johdolla on levittämisen suhteen, minne OIVAA suunnataan seuraavaksi ja onko tarvetta kouluttaa uusia OIVA-ohjaajia.